

UNIWERSYTET KAZIMIERZA WIELKIEGO

WYDZIAŁ PSYCHOLOGII

85-867 Bydgoszcz, ul. Leopolda Staffa 1

fax (0-52) 3708401 telefon (052) 3708402, 3708403

e-mail: psyche@ukw.edu.pl

Prof. dr hab. Roman Ossowski
Wydział Psychologii
Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego
w Bydgoszczy

Recenzja w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego Pani dr Łucji Bieleninik na podstawie dorobku naukowego i dydaktyczno-organizacyjnego. Opinię opracowano w odpowiedzi na Uchwałę Rady Dyscypliny Psychologia Uniwersytetu Gdańskiego nr 2021/HAB/06.

Dokumentację przygotowała z niezwykłą starannością i rzetelnością pod względem merytorycznym, jak i formalnym.

A. Uwagi ogólne

Habilitantka ukończyła studia z zakresu psychologii na Uniwersytecie Gdańskim z wynikiem bardzo dobrym w 2008 r. Równocześnie uzyskała stopień licencjacki z zakresu filologii klasycznej także na Uniwersytecie Gdańskim z wynikiem bardzo dobry. Dwa lata później (2010 r.) ukończyła Studia Podyplomowe na Gdańskim Uniwersytecie Medycznym w zakresie psychologii klinicznej również z wynikiem bardzo dobrym.

Stopień doktora nauk społecznych w dyscyplinie psychologia uzyskała w 2012 r. za rozprawę doktorską *Dzieci urodzone przedwcześnie w percepcji matek – biomedyczne moderatory spostrzegania*.

Można stwierdzić, że rozwój naukowy Habilitantki do uzyskania stopnia naukowego doktora był niezwykle szybki i dotyczył pogranicza psychologii klinicznej i medycyny oraz został ubogacony solidnym wykształceniem z zakresu kultury antycznej. To wielki atut Habilitantki ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.

Dr Łucja Bieleninik po uzyskaniu stopnia doktora od roku 2012 do chwili obecnej pracowała naprzemiennie na Uniwersytecie Gdańskim oraz w placówkach naukowych w Bergen, Norwegii. To cenne, że funkcjonowała w w badaniach naukowych w przestrzeni międzynarodowej, jak i w realizacji kształcenia psychologów.

B. Tematyka prac i ocena ich poziomu merytorycznego po uzyskaniu stopnia doktora

1. Opis osiągnięć badawczych

Habilitantka ubiega się o stopień doktora habilitowanego na podstawie cyklu pięciu publikacji podstawowych oraz bogatemu dorobku naukowemu wyrażonemu w innych publikacjach. Tytuł osiągnięcia brzmi: ***Efektywność muzykoterapii jako metody wspomagającej interakcje społeczne dzieci ze spektrum autyzmu.***

Zaburzenia ze spektrum autyzmu (*autism spectrum disorder, ASD*) odnoszą się do neurorozwojowych zaburzeń trwających całe życie, a główne objawy to: zaburzenia społecznej komunikacji oraz obecność organicznych i powtarzających się zachowań (DSM-5; ICD-11). Do terapii dzieci z ASD Habilitantka podeszła w modelu holistycznym, a nie deterministycznym. Wsparcie tej grupy dzieci powinno zmierzać do jak najlepszego społecznego funkcjonowania, zwłaszcza w relacjach społecznych. Stąd ważne są interwencje behawioralne, rozwojowe, edukacyjne i medyczne.

Przedmiotem szczególnego zainteresowania Habilitantki jest muzykoterapia jako jedna z metod terapii ASD. Stąd projekt TIME-A.

Spośród 5 artykułów składających się jako podstawę ubiegania się o stopień, w trzech publikacjach Habilitantka jest pierwszym autorem, zaś w dwóch należy do zespołu autorów i Jej udział jest wyraźnie opisany oraz potwierdzony przez współautorów. Artykuły są efektem realizacji obszernego międzynarodowego interdyscyplinarnego projektu badawczego złożonego ze specjalistów z różnych dyscyplin naukowych – 30 muzykoterapeutów, 23 psychologów, 24 osób prowadzących poradnictwo rodzinne oraz z 15 kierowników projektu w poszczególnych krajach. Habilitantka była koordynatorem tego projektu: TIME-A (Trial of Improvisational Music Therapy's Affectiveness for Children with Autism). Projekt jest realizowany od 2012 roku.

Kierowanie tak ambitnym i naukowo wartościowym projektem świadczy o Jej wysokich naukowych kompetencjach badawczych i organizacyjnych oraz o międzynarodowym prestiżu jako naukowca i organizatora badań.

Habilitantka jest także kierownikiem projektu badawczego realizowanego w Polsce (od 2018 do 2022) pt. *Longitudinal study of music therapy's effectiveness of premature infants and their caregivers: International randomized trial (LongSTEP)*. Celem projektu jest opis skuteczności psychologicznych i nefarmakologicznych metod interwencji z zakresu zdrowia psychicznego. Własne intencje wyraziła w stwierdzeniu: „...zależy mi, aby przyszli absolwenci prowadzili badania zgodnie z międzynarodowymi standardami, które stanowią podstawę wytycznych praktyki klinicznej na całym świecie...”. Te intencje Habilitantka materializuje we własnych badaniach, w praktyce dydaktycznej przygotowując specjalistów do pracy naukowej i praktyki klinicznej oraz w międzynarodowej współpracy.

W wymiarze naukometrycznym Habilitantka na rok 2021 uzyskała dla wszystkich publikacji IF: 88.312, zaś dla wszystkich publikacji wliczonych do osiągnięcia IF: 56,506. Suma cytowani bez autocytowań wynosi 208 (wg Web of Science). Liczba punktów wg MNIŚW dla wszystkich publikacji wynosi:1236; zaś dla wszystkich publikacji wliczonych do osiągnięcia wynosi: 260. W sensie punktowym jest to dorobek bardzo wysoki.

Analiza dorobku w sensie merytorycznym zasługuje na bardzo wysoką ocenę, ponieważ habilitantka wykazała się opanowaniem sztuki generowania problemów naukowych ważnych teoretycznie i o dużym zastosowaniu praktycznym: terapii zaburzeń komunikacji osób ze spektrum autyzmu poprzez ćwiczenia muzykoterapeutyczne, projektowaniu metod pomiaru skuteczności terapii zgodnie z zasadami uprawiania nauki opartej o dowody, organizowania międzynarodowych zespołów badawczych, opisu ilościowego i jakościowego wyników badań, ich publikowania i upowszechniania oraz zastosowania w praktyce społecznej.

Dojrzałość badawcza wyraża się w wysokiej erudycji, zdolności formułowania problemów ważnych, empirycznej ich weryfikacji oraz wizji ich zastosowania w praktyce. Wysoko należy ocenić dorobek badawczy który można zaliczyć do badań podstawowych oraz stosowanych.

Dr Łucja Bieleninik wniosła wiele nowych danych do stworzenia pełniejszego obrazu możliwości skutecznego oddziaływania poprzez muzykoterapię na dzieci ze spektrum autyzmu. Zawsze konsekwentnie starała się wypowiadać w oparciu o naukowe dowody.

2. Kierowanie międzynarodowymi lub krajowymi projektami badawczymi lub udział w takich projektach

- Omówiony już projekt już projekt TIME-A oraz krajowy, międzynarodowy LongSTEP (2018-2022);

- Współpraca z licznymi osobami z zagranicy i z kraju czego efektem jest 17 artykułów opublikowanych w czasopismach w większości z IF w których Habilitantka jest pierwszym autorem. Taka współpraca jest wyrazem uprawiania nauki w nowoczesny sposób, tzn. uczestniczenie na międzynarodowym rynku naukowych dociekań.

3. Udział w Komitetach Organizacyjnych konferencji międzynarodowych i/lub krajowych

Habilitantka aktywnie uczestniczyła w 17 międzynarodowych konferencjach podczas których 15 razy występowała ustnie oraz w 30 konferencjach krajowych także z czynnym udziałem.

W wymiarze krajowym Habilitantka pełniła funkcję Przewodniczącej Komitetu Organizacyjnego X Krajowej Konferencji Psychologii Zdrowia (2015 r.), 5-krotnie była członkiem Komitetu Organizacyjnego konferencji organizowanych przez Instytut Psychologii UG (w latach 2012-2019).

4. Recenzowanie publikacji w czasopismach międzynarodowych lub krajowych

Rekomendowała 9 artykułów na zlecenie redakcji czasopism do renomowanych czasopism międzynarodowych z listy z listy JCR oraz ERIH. Jest to wyrazem uznania naukowej społeczności międzynarodowej dla naukowej pozycji Habilitantki.

Jest recenzentem licznych studenckich projektów badawczych promując w ten sposób studentów do międzynarodowej naukowej współpracy. Pełni zaszczytną godność V-ce Prezesa Stowarzyszenia Rozwoju i Integracji Młodzieży

STRIM, Czyniła to w latach 2011-2018. Ta aktywność spełnia wymagania dotyczące osiągnięć Habilitantki za pracę dydaktyczną.

D. Krajowe nagrody za działalność naukową

Osiągnięcia są wręcz imponujące pod względem naukowej jakości, rozległości problematyki oraz kompetencji wyrażania poglądów językiem naukowym oraz językiem możliwym do zrozumienia przez osoby nie zawsze będące specjalistami w danej dyscyplinie. Oto one:

- Laureatka Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla młodych naukowców, 2019 r.;
- Laureatka Nagrody Prezesa Polskiej Akademii Nauk im. Andrzeja Malewskiego, 2018 r.;
- Laureatka Konkursu o Nagrodę Oddziału PAN w Gdańsku dla młodych naukowców w kategorii nauk medycznych opublikowaną w 2017 r.;
- Laureatka Nagrody Teofrasta w kategorii najpopularniejsza książka psychologiczna roku *Dzieci urodzone przedwcześnie w percepcji matek*, wybrana przez czytelników czasopisma „Charaktery” w roku 2012.
- Laureatka licznych nagród za sesje plakatowe – aż 4-krotnie.

E. Ocena działalności dydaktycznej ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć w kształceniu młodej kadry naukowej.

1. Realizowane zajęcia dydaktyczne

Habilitantka realizowała bardzo specjalistyczne zajęcia dydaktyczne w Instytucie Psychologii UG z zakresu metodologii badań, psychologii klinicznej oraz logopedii. Ponadto m. in. prowadziła wykłady gościnne w Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku, w Gdańskiej Szkole Humanistycznej, Akademii Muzycznej w Katowicach, Uniwersytecie w Bergen, Instytucie Psychologii w Wietnamie oraz na University of Houston. Świadczy to o dużym zapotrzebowaniu na problematykę którą zajmuje się Habilitantka.

2. Kształcenie młodej kadry

- Habilitantka była promotorem pomocniczym przy dwóch pomocniczym w dwóch rozprawach doktorskich.
- Jest promotorem 16 prac magisterskich, w tym 8 prac jest w toku. 2 magistrantki złożyły artykuły ze swoich prac magisterskich do czasopism z IF.
- Od roku 2019 jest opiekunem roku studentów psychologii.

3. Osiągnięcia dydaktyczne w zakresie popularyzacji nauki

Z podanych przez Habilitantkę danych wynika, że przejawiała troskę o realizację zajęć dydaktycznych poprzez aplikację wyników własnych badań do praktyki w formie autorskich zajęć w formie wykładu oraz ćwiczeń praktycznych. Przywiązywała wielką troskę do kształtowania kompetencji terapeutycznych studentów oraz młodych psychologów na ich rynku pracy.

Konkluzja

Habilitanta jest osobą w pełni rozpoznawalną wśród specjalistów z psychologii klinicznej w kraju i zagranicą, a zwłaszcza w terapii dzieci ze spektrum autyzmu poprzez muzykoterapię. Jest pełni przygotowana do uczestniczenia w badaniach naukowych w przestrzeni światowej, jako badacz i jako organizator naukowych projektów badawczych.

W wymiarze osobistym charakteryzuje się wybitną etycznością naukową – rzetelnością w naukowych badaniach, uczciwością w prezentowaniu wyników badań oraz pomocniczością w relacjach ze studentami i młodymi pasjonatami nauki.

Kandydatka z nadmiarem spełnia wymagania art. 219 Ustawy z dnia 5. lipca 2018 r.- Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. późn. zmianami).

Z pełnym przekonaniem wnoszę o nadanie Pani dr Łucji Bieleninik stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych.

Roman Ossowski

Bydgoszcz, 25. 10. 2021 r.

